

a/e

12

PREZYDENT MIASTA BIAŁEGOSTOKU
15-950 Białystok ul. Słonimska 1

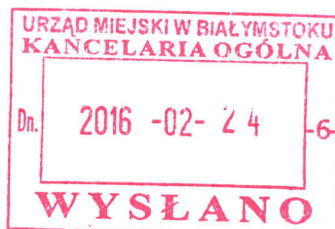
(1)

Dnia

2016 -02- 24

Załączniki szt. ....

Białystok, 22 lutego 2016 r.

Pani Edyta Haraburda**Dyrektor****Publicznego Gimnazjum Nr 2****im. 42 Pułku Piechoty****ul. Legionowa 7****15-281 Białystok**

BKU.1711.12.2015

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli¹ inspektor Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku przeprowadził w kierowanym przez Panią Publicznym Gimnazjum Nr 2 im. 42 Pułku Piechoty kontrolę kompleksową gospodarki finansowej za 2014r. Szczegółowe ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym przez Panią dnia 04 lutego 2016r.

Sprawdzeniu poddano zagadnienia z zakresu:

- organizacji i zatrudnienia,
- przepisów wewnętrznych, w tym dotyczących procedur kontroli zarządczej i zasad rachunkowości,
- zarządzania środkami pieniężnymi,
- rozrachunków i roszczeń,
- wydatków i dochodów,
- gospodarki rzeczowymi składnikami majątku trwałego,
- rzetelności sporządzania sprawozdań.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia.

W zakresie prawidłowości dokumentowania operacji kasowych za pomocą raportów kasowych, stwierdzono, że nie stosowano się do zapisów zawartych w wewnętrznej instrukcji kasowej jednostki ponieważ:

¹ Upoważnienie Nr ORN-I.077.871.2015 z dnia 13 listopada 2015r. wydane przez Prezydenta Miasta Białegostoku

- przy prowadzeniu raportów kasowych nie zachowano zasady częstotliwości ich sporządzania (za okresy co najmniej miesięczne). Raporty kasowe sporządzano w momencie występowania obrotu gotówkowego w jednostce.
- raport kasowy od nr 1 do nr 3 sporządzono łącznie dla rachunku środków budżetowych i wydzielonego rachunku dochodów.
- nie zachowano ciągłości numeracji raportów kasowych.

Zgodnie z przyjętymi zasadami obowiązującymi przy prowadzeniu gospodarki kasowej (instrukcja kasowa) wydanymi na podstawie art. 10 ustawy o rachunkowości² wprowadzonymi do stosowania w jednostce zarządzeniem Nr 21/2014 raporty kasowe powinny być sporządzane odrębnie dla każdego rodzaju działalności i winny być sporządzone w okresach co najmniej miesięcznych. (powyższe szczegółowo zostało opisane na str. 9 protokołu kontroli).

W wyniku kontroli ustalono, że jednostka prowadzi obsługę Scentralizowanego Funduszu Świadczeń Socjalnych Emerytów i Rencistów Byłych Nauczycieli Miasta Białystok, którego podstawowym zadaniem jest objęcie opieką socjalną emerytów i rencistów Miasta Białystok dla których szkoła była ostatnim miejscem zatrudnienia przed przejściem na emeryturę lub rentę. Do dysponowania środkami ww. funduszu posiada pani stosowne upoważnienie, które zostało nadane Zarządzeniem Prezydenta Miasta Nr 4112/14 z dnia 24 stycznia 2014r. Obsługa ww. funduszu w 2014 roku prowadzona była dla 721 emerytów i rencistów. W związku z tym, że przy korzystaniu z funduszu zostało przyjęte kryterium dochodowe, jednym z podstawowych obowiązków osób uprawnionych powinno być złożenie informacji o uzyskanych dochodach za rok poprzedni. Jak ustalono takie informacje złożyło 676 osób. Natomiast 45 osób nie przedstawiło żadnych informacji w tym zakresie. Nie dokonano również weryfikacji czy te osoby nadal są uprawnione do korzystania z funduszu. Osobom tym naliczono odpis w wysokości 5% przyjmując średnią wysokość pobranych rent/emerytur. Kwota odpisu ogółem wyniosła 59.315,67 zł.

W zakresie kontroli należności szkoły ustalono, że od października 2014r. jednostka zaprzestała naliczać odsetki od nieterminowych płatności w związku z wprowadzonym zarządzeniem dyrektora jednostki z dnia 01.10.2014 w sprawie naliczania odsetek od nieterminowych płatności. W zarządzeniu tym przyjęto, że odsetek nie nalicza się jeżeli ich wysokość nie przekracza trzykrotności wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez

---

² Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013r. poz. 330 ze zm.)

Pocztę Polską za polecenie przesyłki listowej w związku z czym zgodnie z zasadami zaokrągleń przyjęto, że do kwoty 8,00 zł nie wystawia się noty odsetkowej.

Powyższe zarządzenie zostało wydane w sprzeczności z obowiązującym art. 40 ust.2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych³, który mówi iż odsetki od nieterminowych płatności nalicza się i ewidencjonuje nie później niż na koniec każdego kwartału.

W księgach rachunkowych odsetki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, co wynika z § 8 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...)⁴. Jednostka zobowiązana jest więc do naliczania i ewidencjonowania w księgach rachunkowych odsetek od niewpłaconych w terminie należności w momencie ich zapłaty, a w przypadku braku zapłaty - nie rzadziej niż na koniec kwartału. Ponadto należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 roku o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych czynem powodującym naruszenie dyscypliny finansów publicznych jest między innymi – niepobieranie lub niedochodzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych, albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia. (str. 16-17 protokołu kontroli).

Dokonując weryfikacji prawidłowości danych ujętych w sprawozdaniach budżetowych, stwierdzono, że kontrolowana jednostka wykazała w sprawozdaniu rocznym Rb-28S sporządzonym za 2014r. dane niezgodne z ewidencją księgową (str. 21-26 protokołu kontroli) . Rozbieżności dotyczyły:

- rozdział 80146 § 4210 „ Zakup materiałów i wyposażenia”, według kart wydatków prowadzonych do konta 130, wydatki w tym paragrafie wyniosły 424,81 zł, natomiast w sprawozdaniu wykazana została kwota w wysokości 488,81 zł tj. wyższa niż faktycznie wydatkowana o kwotę 64,00 zł,
- rozdział 80146 paragraf § 4700 „ Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej” wydatki zgodnie z kartą wydatków do konta 130 wyniosły 6.252,00 zł, natomiast w sprawozdaniu wykazano kwotę 6.188,00 zł, tj. niższą niż

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 885 ze zm.)

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289).

faktycznie wydatkowaną o kwotę 64,00zł. Zgodnie z ewidencją księgową suma wydatków w tym paragrafie została przekroczona o kwotę 64,00 zł,

- rozdział 85154 § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”, według kart wydatków prowadzonych do konta 130, wydatki w tym paragrafie wyniosły 8.717,25 zł, natomiast w sprawozdaniu wykazana została kwota w wysokości 8.717,66 zł tj. wyższa niż faktycznie wydatkowana o kwotę 0,41 zł,
- rozdział 85154 § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” wydatki zgodnie z kartą wydatków do konta 130 wyniosły 2.864,69 zł, natomiast w sprawozdaniu wykazano kwotę 2.819,00 zł, tj. niższą niż faktycznie wydatkowaną o kwotę 45,69zł. Zgodnie z ewidencją księgową suma wydatków w paragrafie 4210 została przekroczona o kwotę 45,69 zł,
- rozdział 85154 § 4300 „Zakup usług pozostałych” wydatki zgodnie z kartą wydatków do konta 130 wyniosły 5.174,72 zł, natomiast w sprawozdaniu wykazano kwotę 5.220,00 zł, tj. wyższą niż faktycznie wydatkowaną o kwotę 45,28 zł.

Z ustaleń kontroli wynika, że wydatki wykonane zgodnie z ewidencją księgową w następujących rozdziałach i paragrafach: **80146 § 4700 i 85154 § 4210** przekraczały limit wydatków określony planem. Jest to niezgodne z art. 44 ust.1 pkt 3 i art. 52 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych⁵, który stanowi, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych i stanowią nieprzekraczalny limit. Ponadto przekroczenie limitu wydatków określonych planem finansowy podlega odpowiedzialności z ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.⁶

Wykazanie w sprawozdaniu danych niewynikających z ewidencji księgowej jest niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ oraz narusza art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 17.12.2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Stwierdzono również nieprawidłowości w rocznym sprawozdaniu Rb-28S (zbiorczym) polegające na wykazaniu stanu zobowiązań ogółem w kwocie wyższej niż to wynikało z ewidencji księgowej. Stan zobowiązań w urządzeniach księgowych jak również w bilansie zamknął się kwotą ogółem 295.261,05 zł, natomiast stan zobowiązań ogółem wykazanych

⁵ Patrz przypis 3

⁶ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013r. poz. 168).

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014r. poz. 119 ze zm.).

w rocznym sprawozdaniu Rb-28S wyniósł 295.316,82 czyli o 55,77 zł więcej. Stanowiło to również naruszenie § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, zgodnie z którym kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W zakresie klasyfikowania wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej w odniesieniu do obowiązujących w tym zakresie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁸ stwierdzono, że:

- wydatki dotyczące prac konserwacyjnych i naprawczych urządzeń błędnie ujmowano w § 4300 „Zakup usług pozostałych”, podczas gdy powinny być sklasyfikowane w § 4270 „Zakup usług remontowych”,
- wydatki dotyczące kosztów wysyłki, bądź transportu błędnie ujęto w całości w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” podczas gdy powinny być sklasyfikowane w § 4300 „Zakup usług pozostałych”,
- faktury za zużycie wody i odprowadzanie ścieków w całości ewidencjonowano w § 4260 „Zakup energii” natomiast ścieki należy ewidencjonować w § 4300 „Zakup usług pozostałych” (str. 26-27 protokołu kontroli).

Czynności kontrolne w zakresie prawidłowości ewidencjonowania rzeczowych składników majątku szkoły (opisane na stronach 32-36 protokołu kontroli) wykazały następujące nieprawidłowości:

1. W zakresie ewidencji środków trwałych ustalono, że nieprawidłowo ujęto w ewidencji jako oddzielne środki trwałe następujące pozycje:

- modernizacja łazienek – 80.105,36 zł,
- zwiększenie wartości budynku UM - termomodernizacja – 1.773.560,63 zł,
- zwiększenie wartości środka trwałego (remont sanitariatów, wymiana instalacji elektrycznej, posadzki, rozbudowa stołówki) – 242.557,61 zł.

W zakresie termomodernizacji obiektu należy przytoczyć definicję określoną w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości⁹, która mówi, że przez środki trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej

---

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (j.t. Dz.U. z 2014r. poz. 1053 ze zm.)

⁹ Patrz przypis 2

użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Kwota ulepszenia zwiększa wartość początkową środka trwałego, a więc i wartość podlegającą amortyzacji. W myśl ustawy termomodernizacja obiektu nie stanowi oddzielnego środka trwałego a zwiększa jego wartość początkową.

Ulepszony środek trwały podlega amortyzacji na zasadach takich jak przed ulepszeniem. Odpisów amortyzacyjnych należy dokonywać od wartości początkowej środka trwałego z tym, że powiększonej o sumę wydatków poniesionych na jego ulepszenie.

2. Jednostka nie posiada regulacji wewnętrznych dotyczących klasyfikowania pozostałych środków do ujęcia w ewidencji ilościowej i ilościowo – wartościowej. W jednostce przyjęte zostały umowne zasady, że do ewidencji ilościowo – wartościowej przyjmowano przedmioty, których wartość przekraczała kwotę 500,00 zł i nie była większa niż 3.500,00 zł. Pozostałe środki ujmowano w zeszycie ewidencji ilościowej.
3. Księgi inwentarzowe pozostałych środków trwałych prowadzone są niejednolicie, jedna z nich prowadzona jest w podziale na miejsce przechowywania, a druga prowadzona jest z podziałem na poszczególne rodzaje wyposażenia. Do ewidencji ilościowo-wartościowej służą najczęściej księgi inwentarzowe prowadzone dla wszystkich grup pozostałych środków trwałych. Ewidencja ta powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej i ilości poszczególnych pozostałych środków trwałych oddanych do używania poszczególnym osobom i komórkom organizacyjnym oraz ewidencję wartościową z podziałem na grupy statystyczne środków trwałych.
4. Nie ujęto w ewidencji analitycznej pozostałych środków trwałych mebli biurowych na kwotę 5.000,00 zł, oraz sprzętu do siatkówki na kwotę 5.965,50 zł.
Nie ujęcie w księgach inwentarzowych wyposażenia narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹⁰ stanowiący, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie.
5. Nieprawidłowo księgowano przyjęcie pozostałych środków trwałych z zakupu oraz otrzymanych nieodpłatnie poprzez ujmowanie ich na koncie 013 strona Wn w korespondencji z kontem 072 strona Ma jak również nieprawidłowo księgowano przyjęcie zbiorów bibliotecznych z zakupu poprzez ujmowanie ich na koncie 014 strona Wn w korespondencji z kontem 072 strona Ma co było niezgodne z zasadami wynikającymi z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w

---

¹⁰ Patrz przypis 2

sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa (...) ¹¹, w myśl których zakup pozostałych środków trwałych księguje się w korespondencji z kontem 201 lub 101/130/132.

Przyczynami stwierdzonych nieprawidłowości była niewystarczająca znajomość przepisów prawa w zakresie finansów publicznych, ich niewłaściwa interpretacja oraz nieprzestrzeganie przepisów wewnętrznych.

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, spoczywa na kierowniku jednostki zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych ¹².

Wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości należy do głównego księgowego. Prawa i obowiązki głównego księgowego określa art. 54 ustawy o finansach publicznych. Nadzór nad wykonywaniem obowiązków w zakresie rachunkowości należy do zadań kierownika jednostki, jak o tym stanowi art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości ¹³.

Mając na uwadze przedstawione uchybienia i nieprawidłowości **polecam:**

1. Raporty kasowe sporządzać zgodnie z zasadami wynikającymi z instrukcji kasowej.
2. Dołożyć wszelkich starań aby na bieżąco aktualizować liczbę osób korzystających z dofinansowania w ramach Scentralizowanego Funduszu Świadczeń Socjalnych Emerytów i Rencistów byłych Nauczycieli Miasta Białystok.
3. Dokonywać bieżących przypisów należności z tytułu odsetek dotyczących nieterminowych płatności.
4. Podjąć działania mające na celu zapewnienie rzetelności sporządzanej sprawozdawczości budżetowej poprzez:
  - a) wykazywanie w sprawozdaniach danych zgodnych z danymi ksiąg rachunkowych,
  - b) dokonywanie wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym,
  - c) bieżące kontrolowanie stopnia realizacji planu.
5. Stosować prawidłową klasyfikację wydatków zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji

---

¹¹ Patrz przypis nr 4

¹² Patrz przypis nr 3

¹³ Patrz przypis nr 2

dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁴.

6. Rzetelnie i bezbłędnie prowadzić ewidencję majątku poprzez:
- a) wyeliminowanie nieprawidłowości w zakresie ewidencji środków trwałych poprzez zwiększenie ich wartości w związku z termomodernizacją,
  - b) ustalenie zasad ewidencji pozostałych środków trwałych z uwzględnieniem zasad prowadzenia ksiąg inwentarzowych,
  - c) ewidencjonowanie składników majątku trwałego (środków trwałych i pozostałych środków trwałych) zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) ¹⁵.

Sprawozdanie z wykonania zaleceń pokontrolnych należy przesłać do Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 z podaniem numeru sprawy, w terminie 30-tu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

Do wiadomości:

Departament Edukacji

---

¹⁴ Patrz przypis nr 8

¹⁵ Patrz przypis 4